

**De Ivre Sistendi, Et Manvum Iniectione, Qvam Vvlg
Arrestationem Vocant, Svccincta Explicatio**

Peck, Pierre

Antverpiæ, 1589

Arrestatus ex duabus causis, quarum altera tantum probata est, an
relaxari debeat. Caput 47.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63495)

antiquam impressionem, & ad c. j. in j. lect. de
Iudic. præterquam si aut de facto & notoriè
iniquè in carcerem coniectus esset, aut omni-
no ac dilucidè cōstaret nihil eum debere. Bar-
bat. ad d. c. j. Ioan. Bernar. Diaz, reg. 69. Quib.
casib. absque vlla interlocutione relaxari de-
bet, Alex. conf. 179. libr. j. l. nullus. in fin. C. de
exhib. reis. non solum à Iudice ordinario, ve-
rum etiā à Iudice delegato, & officio suo per-
functo, Roma. Consi. 320. Eodem etiam mo-
do existimo procuratorē qui ex speciali man-
dato domini sui aliquem arrestari fecit, absq;
simili mandato eum relaxare nō posse: Nam
„ vt ait Iulius Paulus; Ignorantis domini cō-
„ dicio, deterior per procuratorem, fieri non
„ debet; nisi cum in rem suam datus est. l. ig-
norantis. & ibi glos. ff. de procur. Et cum ex
hac arrestatione ius domino quæsitum sit: nō
potest hoc sine ipsius facto ab eo auferri. l. id
quod nostrum. ff. de regu. iur. & in quodcunq;
mandatum, potestas donandi vel remittendi
non venit. l. procurator totorū. ff. de procur.

Arrestatus ex duabus causis, quarum
altera tantum probata est, an relaxa-
ri debeat. Caput 47.

ARGUMENTA.

*Plus repetens condemnatur in expensas damna &
interesse, & Reus absoluitur.* nu. 1.

*Fieri quod potuit vno modo benè, si fiat alio modo
malè, nod subsistit.* nu. 2.

*Ferendus nec iuuandus est, qui se in necessitate po-
suit.*

Y

fuit.

nu. 8.

Duo vel plura quando requiruntur ad actum, uno
deficiente actus corrumpitur.

nu. 9.

Utile per inutile an & quando vitietur. nu. 5. & 11.

Quantitate minore probata quam fuerat petitum,
an sequi debeat condemnatio.

nu. 10.

Causam unam ex pluribus propositis esse veram suffi-
ficit.

nu. 7.

Iudex videns ex mala causa actum esse, & bonam
ex qua agi potuit in actis relucere, non debet reum
absolvere.

nu. 8.

Reus ad minus condemnatus, quam fuit petitum, te-
netur nihilominus ad expensas.

nu. 9.

Summam minorem inesse maiori, quomodo sit acci-
piendum.

nu. 11.

Plus re petere, quando quis dicatur.

nu. 12.

ACCIDIT subinde quod creditor per-
sonam aut res debitoris sui arrestet ex
duabus causis, veluti quia debet ei centum ex
mutuo, & ducentos florenos ex emptione pa-
ni. Quæstio est igitur an altera ex his causis non
probata, debitor aut res eius relaxari, & ar-
restans in expensis condemnari debeat?

¹ Et sanè videri posset quod sic, Primò quia
creditor qui plus re petit, sicuti iste ex vna cau-
sa petit arrestum, ex qua non debetur, in ex-
pensas, damna & interesse cōdemnatur, adeo-
que reus absoluitur. §. & hæc. Instit. de act. c.
vnic. de plus petit. & l. j. C. de plus petit. & Ho-
stien. in sua summa. eo. titu. §. quæ poena, dicit
apertè quod iudicium & petitio non procedit.

Secun-

Secundò, quia id quod potest fieri vno modo benè, si fiat alio modo malè, nocet: nam collatio beneficij facta ex capite incongruo, non sustinetur ex capite congruo. c. ex parte. de concess. præben. Roman. consi. 335. incipi. circa primum. Et si maritus egit nomine vxoris non tanquam cõiuncta persona vt potuit, sed tanquam procurator eius, & postea non appareat de mādato, iudiciũ nõ sustinetur ex capite coniunctionis personæ. Idem Roman. consi. 466. Iason ad l. maritus. numer. 7. C. de procurat.

Tertiò, quia nõ est ferendus is qui se nimium constrinxit & posuit se in necessitate. l. si fideiussor. ff. qui satisd. cogant. sicut fecit iste, qui vnam tantum causam probare potuit, & tamen ad duarum causarum probationem, se coarctauit, sciens vel scire debens, quæ paria sunt. l. quod te. ff. si certum petat. quod actor præparatus ad iudiciũ procedere debet, sicut miles armatus ad prælium. vt notat Alciat. ad l. j. C. de eden. & quod mala electio in actionibus præiudicat. l. in heredem. §. eligere. ff. de tribut. act.

Quartò, quia quando duo vel plura requiruntur ad actũ, vno deficiente totum corrumpitur. l. vlt. §. ait lex. ff. de diuort. l. si quis ita stipulatus. & ibi Bart. ff. de verb. oblig.

In contrarium tamen videtur esse veritas, Primò, quia secundum vulgatum iuris axioma, Vtile per inutile non vitiatur, ca. vtile. de reg. iur. in 6. & ideo, inquit Cynus, ad l. j. quæst.

Y ij

ylt. C.

ult. C. de litiscont. probata minori quantitate quam fuerit petiturum, potest & debet sequi condemnatio in parte probata. Quam tamen Cyni sententiam, omnino sequi & pro indubitata affirmare non ausim, propter ea quae scribit Salycet. ad l. mora. numer. 10. in fin. ff. de usur.

7 Secundò, quia quando una causa ex pluribus propositis vera est, hoc sufficit: Nam si in sententia expressa est una causa, sed ea quidem falsa, sufficit aliam, quae etiam expressa est, esse veram, ut sententia sustineatur. l. Titianus. ff. quod cum eo, & §. si talis. in auth. ut cum de appella. cognos. et si in appellatiõe fuerint expressae plures causae sufficit unam ex illis probare. c. exhibita. de iudic. cap. iam dudum. de prabend. Panorm. in c. cum causam. in fin. de appell. Et regula quae est quod cessante causa cessat etiam effectus. c. cum cessante. d. ritu. de appell. non habet locum quando una tantum ex pluribus causis cessat, & altera non cessat. l. si non lex. ff. de hered. instit. Tyraquel. late in libr. cessante causa. limitat. 22. Et una tantum ex rationibus legis correctæ, lex ipsa non ideo correctæ esse censetur. glo. & Imol. ad l. tam is. ff. de donat. caus. mort.

8 Tertiò, quia in fortioribus terminis existimant nonnulli, quod si Iudex videt ex mala causa actum esse, & ex alia bona causa ex actis relucere agi potuisse, non debet Reum absolvere. Iason & alij, in §. omnium. & in §. curare. Instit. de action.

Neque

Neque obstant ea quæ in contrarium sunt allegata; Nam ad primum responderi potest, quod etiam hic condemnabitur arrestari procurans in expensas si **arrestatus** aliquas facere debuit, ratione illius causæ non probatæ, quas alioqui facturum non fuisset, veluti in **deducenda iniustitia** illius causæ, & probationibus eo pertinentibus. quia respectu illius est victor, & sic aduersarius debet illi cōdemnari in expensas. l. sancimus. l. properandum, C. de iudi. Et quod etiam declarari debet arrestum malè & iniquè esse factum, si arrestari procurans fecit debitorem aut res eius arrestari pro cētum, cum tamen non debeantur sibi nisi quinquaginta vel sexaginta. Sed si fecit eum arrestari pro vna summa centum florenorum ex mutuo, & pro alia summa ducentorum florenorum ex causa venditionis aut simili, & sic pro summis, obligationibus & actionibus diuersis, nihil inter se commune habentibus, aut à se inuicem dependentibus, certè eo casu videtur esse dicendum quod aliud est plus re petere, aliud ex diuersis causis, quarum altera probata non est, aliquem arrestare aut detinere. Quia qui in vna summa aut quantitate plus re petit, videtur vnum præcisè petere, & in eo præcisè persistere: At qui ex diuersis causis petit, respectu singularium, videtur singulare iudicium instituere, & proinde nūc habetur, atque si diuersi creditores, quorum alter, creditum suum probaret, alter non probaret, debitore aut res eius arrestari fecissent.

De Jure Sistendi.

Quo casu arrestum respectu probantis declararetur iustum & legitimū, respectu verò aliterius, iniustum & perperam factum. Et certum est quod respectu causæ probatæ & veræ, arrestatus, aut dominus rei arrestatæ, est temerarius & calumniosus litigator. Sicut & in simili contra glo. in c. præsentium. in verb. sigillatim. de testib. lib. 6. & alios in c. cum omnes. de constit. tenet Rebuff. ad ord. reg. tom. 3. tit. de expensis. nu. 21. quod quando reus victus est & condemnatus, etiam si plus fuerit petitum, & ad minus condemnatum, tenetur ad expensas, quia est temerarius litigator in eo quod debet, si non offerat. l. eum quem temerè. ff. de iudic. dicens eam opinionem in Curiis Franciæ observari. Et pro hac distinctione facit qd
9 in rebus indiuiduis vtile per inutile vitiatur. l. j. §. illud. & §. Trebatius. ff. de aqua quot. & æst. l. si ego. ff. de iniusto testam. sed in rebus diuiduis aut separabilibus obtinet prædicta regula locum, quod vtile per inutile nō vitiatur, etiam in eadem parte seu mēbro. l. sancimus. §. si quis autē. C. de donat. l. pecuniæ. l. placuit. ff. de vsur. Tyraq. de retract. conuent. ad fit. tit. nu. 143. Quia ita est in proposita facti species. Nam cum arrestari procurans fundat arrestationem suam super summa maiore quàm ei verè debetur, fundat se super re non quidē natura sua indiuidua, cum summæ seu quantitates pecuniæ recipiūt diuisionem. l. quidā. ff. si cert. pet. sed super re quæ opinione & voluntate eius fit indiuidua, quia indiuisim petit
totam

totam summam, nec parte illius vult esse contentus, & super tota litem contestatus est. Sed qui arreat debitorem ex diuersis creditis, proponit res, & natura sua diuiduas, & quas ipse arrestari procuras diuersis mediis exigit, videlicet propter mutuum & propter venditionem, quæ inter se nihil habent commune; Et si vrgeas quod minor summa inest maiori, 11
l. j. ff. de verbo. oblig. quod plus in se continet, id quod minus est, cap. plus. de reg. iur. libr. 6. quod in toto pars inest. l. in toto. ff. d. tit. quod totum petens, quamlibet eius partem petere dicitur. l. si quis cum totum. ff. de excep. rei iudic. & quod proinde creditor qui fecit arrestari debitorem pro centum, quæ fortè non debebat, ille etiam quinquaginta quæ verè debebat petiisse videtur, vt sic actus qui non potest valere in eo quod plus est, saltem in eo valeat quod minus est, vt sic accipiatur interpretatio, per quam petitio valeat. l. quoties. ff. de reb. dub. cum nemo præsumatur elegisse viam, per quam petitio sua subuertatur. l. 3. ff. de testam. milit. Responderi potest quod hæc omnia quidem vera essent, nisi ex apertis verbis actoris, siue arrestari procurantis appareat, quod minore summa non est contentus, & sic in re clara non est locus coniecturis: Ideoque est quod in d. l. j. §. si stipulanti. ff. de verbor. oblig. summa minor non est in maiore ad confirmandam stipulationem, quia stipulans non vult esse contentus minore, sed voluit stipulari maiorem summam, in quam promissor

Y iij

non

non consentiit. Sic & Salycet. l. mora. nu. 9. ff. de usur. Si inquit, peto centum, quæ mutuui, vel deposui, vel quæ dico mihi legata, verè nō fuerunt nisi quinquaginta, hæc quinquaginta non sunt pars de centum, sed debetum per se; quia mutuum, vel depositum quod peto, dico finem recepisse in centum; sed quod verè mutuatum aut depositum, aut legatum fuit, recipit finem in quinquaginta, & sic non fuit pars illius. Ponderat ergo Salycetus præcipuè intentionem agentis, an velit se figere in maiore summa, vel in minore; & nisi ita dicatur, nunquam diceretur aliquis plusre petere, aut in pœnam plus repetendi incidere; Nam semper ad euitandam & condemnationem & expensas, posset dicere se etiam de minore summa intellexisse, quod esset absurdum, videreturq; lex nō reb. sed verbis esse imposita, contra l. j. & quæ ibi notatur per Doct. ff. quod quisque iur.

Secundum quoq; argumentum in contrariū adductum nō mouet, quia hic benè facta est arrestatio, eo modo quo bñ fieri potuit; & quo ad vnā cām. in ea arrestari procuras nō errauit. In cōtrario aut is qui egit, in vniuersum errauit, & nihil benè fecit, licet alio modo licite agere potuisset, adeo in maiore culpa est, qui nulla ex parte id quod egit, eo modo quo egit, iustificare poreft.

Et ad ad tertiū argumētum quod attinet, utique verum est q. non est ferendus arrestari facies qui se nimium coarctauit, & propterea in expen-

expensas, si quæ eo nomine plures factæ sunt, condēnari debet: q̄ satis abundē superius dictum est, cum regulariter non nisi in illas victus victori condemnatur. d. l. properandum, & l. sancimus. C. de iudic. Et quāvis qñ plura ad actum vnum requiruntur, vno deficiente, reliqua corruunt, id quod in quarto argumento proponitur, hic tamē ad arrestationem nō plura simul necessaria requisita fuerūt, sed vna sola causa per se suffecit, ad debitorem arrestandum, quæ probata est.

An debitor inuitus in quacunque iudicij parte oblatam relaxationem arrestari procurantis, acceptare debeat.

Caput 48.

ARGUMENTA.

Liticedens solum in expensis condemnatur. nu. 1.

Litirenunciāns non propriē dicitur succumbere. n. 2.

Renunciatio vnius actionis propositæ, an & quando fieri possit, cum protestatione saluo iure proponēdialiā. nu. 3. & 5.

Instantiæ an & quando renunciari liceat, nisi etiam renunciatur liti & causæ. nu. 4. 6. & 7.

QUOD si creditor qui sub prætextu certi alicuius debiti, aliū arrestari fecit, eoque nomine iudiciū cū eo suscepit in medio litis expensas soluere, & personā arrestatā relaxare velit, arrestatus verò, & vsque ad finem litis in arresto manere malit, & se id iure facere contendat, dubitationem aliquam habere videtur; quia is qui cedit liti, solum in expen-

Y Y

sis con-